

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 20.03.1991 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1993 do: 29.10.1993

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

83

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 13. februára 1991

o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Politika zamestnanosti

(1) Cieľom politiky zamestnanosti Slovenskej republiky je dosiahnutie rovnováhy medzi ponukou a dopytom na trhu práce a produktívne využitie zdrojov pracovných síl pri slobodnom výbere zamestnania.

(2) Na vykonávanie štátnej politiky zamestnanosti Slovenskej republiky sa vytvárajú a uplatňujú vhodné nástroje hospodárskej a sociálnej politiky, najmä

- a) prognózy, koncepcie a programy zamestnanosti,
- b) programy podpory účelného podnikania, rozvoja služieb, ďalšieho pracovného uplatnenia zamestnancov uvoľňovaných pri realizácii rozsiahlych štrukturálnych zmien, organizačných a racionalizačných opatrení,
- c) spoločensky účelné pracovné miesta a verejnoprospešné práce,
- d) bezplatný systém sprostredkovania zamestnania,
- e) rekvalifikácia občanov a poradenstvo pre voľbu povolania a pracovné uplatnenie,
- f) hmotné zabezpečenie občanov uchádzajúcich sa o zamestnanie a počas rekvalifikácie,
- g) hmotná podpora zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- h) usmerňovanie zamestnanosti cudzincov na území Slovenskej republiky a občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v zahraničí,
- i) systém evidencie uchádzačov o zamestnanie a voľných pracovných miest.¹⁾

(3) Politiku zamestnanosti v Slovenskej republike zabezpečujú orgány štátnej správy (ďalej len „štátne orgány práce“) a Fond zamestnanosti Slovenskej republiky (ďalej len „fond“).

§ 2**Sprostredkovanie zamestnania**

(1) Sprostredkovanie vhodného zamestnania²⁾ pre uchádzača o zamestnanie³⁾ a záujemcu o zamestnanie vykonávajú príslušné štátne orgány práce. Pri sprostredkovaní zamestnania občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou úzko spolupracujú s organizáciami, ktoré sa špecializujú na pracovnú rehabilitáciu a zamestnávanie zdravotne postihnutých občanov.

(2) Záujemcom o zamestnanie je občan, ktorý je v pracovnom alebo obdobnom právnom vzťahu alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť a má záujem o iné zamestnanie aké doposiaľ vykonáva (ďalej len „záujemca“).

(3) Uchádzač o zamestnanie a záujemca je povinný poskytovať príslušnému štátnemu orgánu práce na jeho vyzvanie potrebnú súčinnosť pri sprostredkovaní zamestnania a riadiť sa pritom jeho pokynmi.

(4) Uchádzača o zamestnanie je príslušný štátny orgán práce povinný poučiť o jeho právach a povinnostiach.

(5) Sprostredkovanie zamestnania, za ktoré je vyberaný od zamestnávateľov, pre ktorých sa sprostredkúva zamestnanie, primeraný poplatok vyjadrujúci skutočné výdavky súvisiace so sprostredkovaním zamestnania (ďalej len „sprostredkovanie zamestnania za poplatok“), môže vykonávať právnická alebo fyzická osoba, ak⁴⁾

sprostredkovanie zamestnania za poplatok vykonáva v súlade s právnymi predpismi o zamestnanosti a na základe povolenia vydaného štátnym orgánom práce; v žiadosti o povolenie vykonávať sprostredkovanie zamestnania je potrebné uviesť miesto a rozsah sprostredkovateľskej činnosti, ako aj okruh osôb, na ktorý sa sprostredkovateľská činnosť vzťahuje. V povolení môže byť určený aj primeraný poplatok vyberaný za sprostredkovanie zamestnania vyjadrujúci skutočné výdavky súvisiace s týmto sprostredkovaním,

§ 3**Spoločensky účelné pracovné miesta a verejnoprospešné práce**

(1) Spoločensky účelné pracovné miesto na účely tohto zákona je každé nové pracovné miesto, ktoré vytvára zamestnávateľ na základe písomnej dohody s príslušným štátnym orgánom práce a ktoré obsadzuje uchádzačmi o zamestnanie vedenými v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

(2) Verejnoprospešná práca na účely tohto zákona je krátkodobé zamestnanie po dobu najviac šiestich mesiacov, vykonávané uchádzačom o zamestnanie na pracovnom mieste, vytvorenom zamestnávateľom na základe písomnej dohody s príslušným štátnym orgánom práce.

(3) Podnety na vytváranie spoločensky účelných pracovných miest a organizovanie verejnoprospešných prác dávajú štátne orgány práce, fyzické a právnické osoby.

(4) Na vytvorenie spoločensky účelného pracovného miesta a organizovanie verejnoprospešnej práce príslušné štátne orgány práce uhradia príspevok z účelových prostriedkov na zabezpečenie zamestnanosti.

(5) Postup pri vytváraní spoločensky účelných pracovných miest a organizovaní verejnoprospešných prác, ako aj maximálnu výšku príspevku na úhradu nákladov určí Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky vyhláškou.

§ 4**Rekvalifikácia**

(1) Na zabezpečenie pracovného uplatnenia vo vhodnom zamestnaní štátne orgány práce uskutočňujú a organizujú rekvalifikáciu uchádzačov a záujemcov o zamestnanie; vychádzajú pritom z potrieb na trhu práce.

(2) Štátne orgány práce, príslušné ústredné, odborové, družstevné orgány, orgány samosprávy obcí a zamestnávateľa v prípade potreby vypracúvajú podnikové, oblastné, republikové a štátne rekvalifikačné programy. Ich cieľom je umožniť získanie nových, zmenu alebo rozšírenie doterajších vedomostí a zručností uchádzačov o zamestnanie a zamestnancov; pri ich príprave sa vychádza z programov zamestnanosti.

(3) Zamestnávateľom, ktorí zabezpečujú rekvalifikáciu svojich zamestnancov ako súčasť oblastných, republikových alebo štátnych rekvalifikačných programov, príslušný štátny orgán práce na základe písomnej dohody uhradí náklady na túto rekvalifikáciu alebo ich časť z účelových prostriedkov na zabezpečenie zamestnanosti.

(4) Rekvalifikačným zariadeniam môže príslušný štátny orgán práce na základe písomnej dohody uhradiť náklady na rekvalifikačné kurzy pre uchádzačov, ktorým tieto kurzy sprostredkoval.

(5) Na zabezpečenie realizácie oblastných, republikových a štátnych rekvalifikačných programov môžu štátne orgány práce zriaďovať rekvalifikačné strediská.

§ 5**Poradenská činnosť**

(1) Poradenská činnosť pre účely tohto zákona zahŕňa poradenstvo pre voľbu povolania a poradenstvo pre pracovné uplatnenie (ďalej len „poradenská činnosť“).

(2) Poradenskú činnosť poskytujú bezplatne štátne orgány práce, ktoré môžu na jej poskytovanie zriaďiť centrá, kluby, strediská a ďalšie zariadenia.

(3) Obsah a podmienky poskytovania poradenskej činnosti ustanoví Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky vyhláškou.

§ 6**Pracovná rehabilitácia**

Na vykonávanie pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou zriaďujú najmä štátne orgány práce uvedené v § 14 ods. 1 a 2 výcvikové strediská a ďalšie zariadenia.

§ 7**Poradné orgány**

Na zabezpečenie koordinovaného postupu pri realizácii štátnej politiky zamestnanosti za účelom dosahovania rovnováhy na trhu práce v príslušnej územnej oblasti zriaďujú štátne orgány práce poradné orgány zložené zo zástupcov odborových zväzov, zväzov zamestnávateľov, záujmových organizácií družstiev a združení zdravotne postihnutých občanov.

Kontrolná činnosť

§ 8

(1) Kontrolnú činnosť zameranú na dodržiavanie právnych predpisov o zamestnanosti a pracovnoprávnych predpisov⁵⁾ vykonávajú príslušné štátne orgány práce. Tým nie je dotknutý výkon kontroly podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(2) Zamestnanci štátnych orgánov práce poverení vykonávaním kontroly sú oprávnení vstupovať do prevádzkových objektov a zariadení zamestnávateľov súvisiacich s ich činnosťou ako zamestnávateľov, požadovať od príslušných zamestnancov predloženie potrebných dokladov, predloženie úplných správ, informácií a vysvetlení v lehotách na to určených, ich účasť na prerokúvaní výsledkov kontroly a ďalšiu súčinnosť potrebnú na vytvorenie podmienok pre nerušené a rýchle vykonanie kontroly.

(3) Ak zamestnanci štátnych orgánov práce, ktorí vykonávajú kontrolu, zistia porušenie právnych predpisov podľa odseku 1, sú oprávnení vyžadovať od zamestnancov zamestnávateľa odstránenie zistených nedostatkov a predloženie správy o prijatých opatreniach v lehote na to určenej.

(4) Zamestnancom zamestnávateľov, ktorí v určenej lehote nesplnia povinnosť, ktorá je im uložená podľa odsekov 2 a 3, môže zamestnanec štátneho orgánu práce, ktorý vykonáva kontrolu, uložiť poriadkovú pokutu až do výšky 1000 Kčs, a to aj opakovane, ak nebola uložená povinnosť splnená ani v novourčenej lehote. Poriadkovú pokutu možno uložiť v lehote jedného roka odo dňa, keď k nesplneniu povinnosti došlo.

§ 9

(1) Štátny orgán práce je oprávnený uložiť zamestnávateľovi za zavinené porušenie povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych predpisov a právnych predpisov o zamestnanosti⁵⁾ pokutu až do výšky 100 000 Kčs a pri opätovnom porušení povinností, za nedodržanie ktorých už pokuta bola uložená, pokutu až do výšky 500 000 Kčs. Pokutu možno uložiť v lehote jedného roka odo dňa, keď sa štátny orgán práce dozvedel o porušení týchto povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď ich zamestnávateľ porušil. Za rovnakých podmienok je štátny orgán práce oprávnený uložiť pokutu subjektom uvedeným v § 2 ods. 5, ak sprostredkujú zamestnanie v rozpore so zákonom.

(2) Pokutu podľa odseku 1 nie je možné uložiť, ak bola zamestnávateľovi za to isté porušenie pracovnoprávnych predpisov alebo právnych predpisov o zamestnanosti⁵⁾ uložená už pokuta iným štátnym orgánom práce podľa tohto zákona, alebo uložená už pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov; to platí aj pre uloženie pokuty za nedovolené sprostredkovanie zamestnania.

(3) Pokuty sú príjmom fondu. To isté platí aj o ukladaní pokút podľa § 8 odseku 4.

DRUHÁ ČASŤ PÔSOBNOSŤ ŠTÁTNYCH ORGÁNOV PRÁCE

§ 10

Štátne orgány práce

(1) Štátnymi orgánmi práce Slovenskej republiky sú

a) Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),

- b) okresné úrady práce,
- c) obvodné úrady práce.

(2) Sídla a územné obvody okresných úradov práce sú zhodné so sídlami a územnými obvody okresných úradov;⁷⁾ sídlo a územný obvod Úradu práce hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sú zhodné so sídlom a územným obvodom hlavného mesta Slovenskej republiky.⁸⁾ Sídlom a územný obvod Úradu práce mesta Košice sú zhodné so sídlom a územným obvodom mesta Košice.⁹⁾

(3) Obvodné úrady práce sa zriaďujú pre územné obvody a v sídlach, ktoré sú zhodné so sídlami a územnými obvody obvodných úradov.⁷⁾

(4) Okresné úrady práce, Úrad práce hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a Úrad práce mesta Košice sú riadené ministerstvom; obvodné úrady práce sú riadené okresnými úradmi práce.

(5) Na čele okresného úradu práce, Úradu práce hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a úradu práce mesta Košíc je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky;¹⁰⁾ na čele obvodného úradu práce je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva riaditeľ okresného úradu práce.¹⁰⁾

(6) Ak ide o štátnu správu, ktorá nevyžaduje styk s občanmi alebo sa vyskytuje zriedkavo, môže ministerstvo poveriť jej výkonom okresný úrad práce aj pre územné obvody obvodných úradov práce.

(7) Na priblíženie štátnej správy občanom alebo z iného dôvodu môže ministerstvo zriadiť pobočku okresného úradu práce aj v obci, ktorá nie je sídlom okresného úradu práce ani okresného úradu; okresný úrad práce môže zriadiť stále alebo dočasné pracovisko obvodného úradu práce v obci, ktorá nie je sídlom obvodného úradu práce ani obvodného úradu.

(8) K zriadeniu pobočky okresného úradu práce a pracoviska obvodného úradu práce sa vyjadruje obecné zastupiteľstvo tej obce, v ktorej budú mať príslušné pobočky a pracoviská sídlo.

§ 11

Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo

- a) riadi a kontroluje výkon štátnej správy pri tvorbe a realizácii politiky zamestnanosti a pri zabezpečovaní sociálnych záruk občanov spojených s realizáciou ich práva na zamestnanie,
- b) sleduje a vyhodnocuje situáciu na trhu práce, vypracúva koncepcie vývoja zamestnanosti, podieľa sa na vykonávaní opatrení na vytváranie súladu medzi zdrojmi a potrebou pracovných síl v príslušných územných oblastiach v odvetvovej a profesijno-kvalifikačnej štruktúre a predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy nástrojov na ovplyvňovanie ponuky a dopytu na trhu práce,
- c) vypracúva v spolupráci s príslušnými ústrednými, odborovými a družstevnými orgánmi a združeniami zdravotne postihnutých občanov republikové a štátne programy ďalšieho pracovného uplatnenia zamestnancov uvoľňovaných v dôsledku štrukturálnych zmien, organizačných a racionalizačných opatrení, republikové a štátne programy rekvalifikácie,
- d) prijíma opatrenia na
  1. usmerňovanie pohybu pracovných síl medzi zahraničím a Slovenskou republikou,
  2. zabezpečenie možností pracovného uplatnenia občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou¹¹⁾ a uchádzačov o zamestnanie, ktorí pre svoj zdravotný stav, vek, materské poslanie alebo z iných vážnych dôvodov potrebujú zvýšenú starostlivosť,¹²⁾

- e) vykonáva kontrolnú činnosť na území Slovenskej republiky¹³⁾ vrátane dodržiavania predpisov o civilnej službe,¹⁴⁾
- f) rozhoduje
  1. o uložení pokuty podľa § 9,
  2. o udelení povolenia právnickej alebo fyzickej osobe na sprostredkovanie zamestnania za poplatok podľa § 2 ods. 5,
  3. o zákaze sprostredkovania zamestnania za poplatok v prípade, ak subjekty uvedené v § 2 ods. 5 opätovne alebo hrubým spôsobom porušili právne predpisy o zamestnanosti,
  4. o opravných prostriedkoch, kde v prvom stupni rozhodol okresný úrad práce,
- g) môže rozhodnúť o zrušení výcvikového strediska alebo zariadenia uvedeného v § 6, ktoré zriadil okresný úrad práce,
- h) zabezpečuje informačný systém na úseku zamestnanosti, jeho normatívnu základňu, projekčné riešenie a technicko-programové vybavenie,
- ch) určuje všeobecne prospešné činnosti vhodné na výkon civilnej služby,
- i) koordinuje činnosť úradov práce pri zabezpečovaní úloh súvisiacich s civilnou službou.¹⁴⁾

§ 12

Pôsobnosť okresného úradu práce

(1) Okresný úrad práce

- a) poskytuje informácie o možnostiach zamestnania, odbornej prípravy, výkonu civilnej služby, o voľných pracovných miestach a o pracovných zdrojoch,
- b) vyhodnocuje informácie o stave na trhu práce vo svojom územnom obvode a o jeho vývoji, realizuje opatrenia zamerané na zabezpečenie jeho rovnováhy,
- c) vypracúva v spolupráci s príslušnými štátnymi orgánmi vo svojom územnom obvode programy ďalšieho pracovného uplatnenia zamestnancov uvoľňovaných v dôsledku štrukturálnych zmien, organizačných a racionalizačných opatrení,
- d) zabezpečuje vo svojom územnom obvode
  1. poradenskú činnosť,
  2. odbornú prípravu a rekvalifikáciu¹⁵⁾ najmä pre uchádzačov o zamestnanie, ktorí majú trvalý pobyt v jeho územnom obvode, v súlade s perspektívnym rozvojom odvetví, odborov a činností; podľa potreby na tento účel spracúva v spolupráci so zamestnávateľmi a orgánmi samosprávy obcí programy opatrení,
  3. psychologické služby na diagnostikovanie spôsobilosti na prípravu alebo vykonávanie určitého povolania,
- e) organizuje a hmotne stimuluje vo svojom územnom obvode vytváranie spoločensky účelných pracovných miest a verejnoprospešných prác; spolupracuje pritom s orgánmi samosprávy obcí,
- f) uhradzuje zamestnávateľom zabezpečujúcim rekvalifikáciu svojich zamestnancov v rámci oblastných, republikových alebo štátnych rekvalifikačných programov náklady na túto rekvalifikáciu alebo ich časť z účelových prostriedkov na zabezpečenie zamestnanosti na základe písomnej dohody,
- g) vykonáva kontrolnú činnosť, vrátane dodržiavania predpisov o civilnej službe,¹⁴⁾ vo svojom územnom obvode,
- h) rozhoduje
  1. o uložení pokuty podľa § 9,
  2. o opravných prostriedkoch, kde v prvom stupni rozhodol obvodný úrad práce,
- ch) vypláca

1. dávky občanom, o ktorých rozhodol obvodný úrad práce,
2. dávky nemocenského poistenia uchádzačom o zamestnanie podľa osobitných predpisov,^{15a)}
  - i) plní primerane úlohy uložené závodom (organizáciám) predpismi o sociálnom zabezpečení,
  - j) vedie evidenciu záujemcov o civilnú službu,¹⁴⁾
- k) vydáva povolávacie rozkazy na výkon civilnej služby.¹⁴⁾
- l) môže zriadiť centrá, kluby, strediská a ďalšie zariadenia v okrese pre poskytovanie poradenskej činnosti podľa § 5 ods. 2,
- m) dojednáva so zamestnávateľom písomnú dohodu v súvislosti s obmedzením prevádzkovej činnosti podľa osobitných predpisov^{15b)} a na základe tejto dohody mu poskytuje príspevok na čiastočnú úhradu náhrady mzdy poskytovanej zamestnancom podľa pracovnoprávných predpisov.

(2) Okresné úrady práce plnia ďalšie úlohy podľa osobitného predpisu.

§ 13

Pôsobnosť obvodného úradu práce

Obvodný úrad práce

- a) poskytuje informácie o možnostiach zamestnania, odbornej prípravy, o voľných pracovných miestach a o pracovných zdrojoch,
- b) eviduje a aktualizuje informácie o uchádzačoch o zamestnanie, o voľných pracovných miestach, o činnostiach, profesiách a pracoviskách vhodných pre výkon civilnej služby, o pracovných povoleniach vydaných cudzincom a osobám bez štátnej príslušnosti vo svojom územnom obvode a poskytuje ich na využitie okresným úradom práce,
- c) sprostredkúva občanom s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode vhodné zamestnanie,²⁾
- d) zaraďuje občanov s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode, ktorým v termíne a za podmienok určených osobitným predpisom nesprostredkuje vhodné zamestnanie alebo rekvalifikáciu, do evidencie uchádzačov o zamestnanie,¹⁶⁾
- e) rozhoduje
  1. o nezaradení občanov do evidencie uchádzačov o zamestnanie alebo o ich vyradení z tejto evidencie pri nesplnení zákonných podmienok,
  2. o priznaní, nepriznaní, odňatí alebo zastavení hmotného zabezpečenia uchádzačovi o zamestnanie pri nesplnení zákonných podmienok,
  3. o uložení pokuty podľa § 9,
  4. o povolení na zamestnanie cudzincovi alebo osobe bez štátnej príslušnosti,
  5. o udelení predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľovi na rozviazanie pracovného pomeru podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- f) vyžaduje od zamestnávateľov informácie
  1. o zámeroch v uvoľňovaní zamestnancov v dôsledku štrukturálnych zmien, organizačných a racionalizačných opatrení a o jeho politike zamestnanosti,
  2. potrebné pre evidenciu voľných pracovných miest,¹⁹⁾
- g) predkladá okresnému úradu práce informácie o stave na trhu práce a o jeho pravdepodobnom vývoji vo svojom územnom obvode,
- h) poskytuje informácie občanom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky o možnostiach pracovať v zahraničí a cudzincom a osobám bez štátnej príslušnosti o možnosti pracovať vo svojom územnom obvode,
- ch) poskytuje poradenskú činnosť,

- i) navrhuje vytváranie spoločensky účelných pracovných miest a organizovanie verejnoprospešných prác vo vojnom územnom obvode, vrátane hmotnej stimulácie na ich vytváranie; spolupracuje pritom s orgánmi samosprávy obcí,
- j) vykonáva kontrolnú činnosť, vrátane dodržiavania predpisov o civilnej službe,¹⁴⁾ vo svojom územnom obvode,
- k) odporúča zamestnávateľom prednostne prijať uchádzačov o zamestnanie na vytvorené spoločensky účelné pracovné miesta a verejnoprospešné práce.

§ 14

Pôsobnosť úradov práce pri zabezpečovaní pracovného uplatnenia občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou

(1) Okresný úrad práce

- a) zabezpečuje pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,²⁰⁾
- b) zriaďuje výcvikové strediská a ďalšie zariadenia pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- c) môže zriaďovať špecializované výcvikové strediská a zariadenia pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou pre potrebu viacerých okresov alebo Slovenskej republiky,
- d) sleduje v spolupráci s orgánmi štátnej zdravotníckej správy, či príprava na pracovné uplatnenie, výkon zamestnania a pracovné podmienky občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou nemajú nepriaznivý vplyv na ich zdravotný stav,
- e) navrhuje zamestnávateľským organizáciám príslušné opatrenia na zlepšenie pracovných podmienok občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- f) rozhoduje
  1. o prijatí občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do prípravy na pracovné uplatnenie,
  2. o hmotnom zabezpečení občana so zmenenou pracovnou schopnosťou a jeho rodinných príslušníkov počas jeho prípravy na pracovné uplatnenie,
  3. o úhrade nákladov na prípravu na pracovné uplatnenie občana so zmenenou pracovnou schopnosťou,
  4. o príspevku zamestnávateľom²¹⁾ na zriadenie chránených dielní a pracovísk a ich prevádzku,
- g) môže rozhodnúť o zrušení výcvikového strediska alebo zariadenia uvedeného v § 6, ktoré zriadil obvodný úrad práce.

(2) Obvodný úrad práce

- a) vedie evidenciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a evidenciu voľných pracovných miest vhodných pre týchto občanov,
- b) zabezpečuje v rozsahu určenom okresným úradom práce pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,²⁰⁾
- c) môže zriaďovať výcvikové strediská a zariadenia pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak je to vzhľadom na počet občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorých treba umiestniť v týchto strediskách a zariadeniach, účelné,
- d) vyžaduje od zamestnávateľov zoznamy pracovných miest vhodných pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s opisom pracovnej činnosti a pracovných podmienok,²²⁾
- e) odporúča zamestnávateľom pracovné miesta uvedené v zozname voľných pracovných miest vymedzených pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou prednostne obsadzovať týmito občanmi,

- f) rozhoduje
1. o povinnosti zamestnávateľa prijať do zamestnania občana so zmenenou pracovnou schopnosťou až do výšky podielu na celkovom počte zamestnancov zamestnávateľom určeného osobitným predpisom,²³⁾
  2. o povinnosti zamestnávateľa prijať na voľné pracovné miesto vyhradené pre občana so zmenenou pracovnou schopnosťou iba takého občana,
- g) sleduje v spolupráci s orgánmi štátnej zdravotníckej správy výber pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a dodržiavanie určeného podielu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou na celkovom počte zamestnancov podľa osobitného predpisu.²³⁾

§ 15

Pôsobnosť obvodných úradov práce pri zabezpečovaní pracovného uplatnenia občanov vyžadujúcich zvýšenú starostlivosť

Obvodný úrad práce

- a) vedie evidenciu občanov vyžadujúcich zvýšenú starostlivosť²⁴⁾ uchádzajúcich sa o zamestnanie a evidenciu voľných pracovných miest vhodných pre týchto občanov,
- b) vyžaduje, aby zamestnávateľia vyberali z nahlasovaných voľných pracovných miest miesta vhodné pre občanov vyžadujúcich zvýšenú starostlivosť,
- c) odporúča zamestnávateľom na miesta uvedené v písmene b) a na spoločensky účelné pracovné miesta a verejnoprospešné práce prijímať prednostne uchádzačov z radov občanov vyžadujúcich zvýšenú starostlivosť.

§ 16

Spolupráca s právnickými a fyzickými osobami

(1) Štátne orgány práce pri vykonávaní tohto zákona spolupracujú s príslušnými ústrednými orgánmi a orgánmi miestnej štátnej správy a samosprávy, peňažnými ústavmi, s príslušnými odborovými orgánmi a im na roveň postavenými príslušnými družstevnými orgánmi, združeniami zdravotne postihnutých občanov a ďalšími občianskymi združeniami a podľa povahy vecí tiež s organizáciami zamestnávateľov a s ďalšími právnickými a fyzickými osobami.

(2) Úrad práce môže vyžadovať súčinnosť aj od organizačných zložiek zamestnávateľov, ktoré majú sídlo v jeho územnom obvode.

TRETIA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 17

Ustanovenie o konaní

(1) Na rozhodovanie ministerstva, okresných a obvodných úradov práce podľa tohto zákona sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní s výnimkou rozhodovania podľa § 11 písm. g), § 12 písm. h), § 13 písm. e), § 14 ods. 1 písm. f) a § 14 ods. 2 písm. f).

(2) Odchylné od všeobecných predpisov o správnom konaní sa miestna príslušnosť úradov práce vo veciach zamestnanosti určuje

- a) miestom výkonu práce účastníka konania, ak rozhoduje o udelení predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľovi na rozviazanie pracovného pomeru podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- b) miestom prípravy na pracovné uplatnenie, ak ide o rozhodovanie o hmotnom zabezpečení občana so zmenenou pracovnou schopnosťou počas prípravy na pracovné uplatnenie vrátane

jeho zvýšenia na rodinných príslušníkov o úhradu nákladov na prípravu na pracovné uplatnenie,

- c) sídlom úradu práce, ktorý zriadil a riadi výcvikové stredisko alebo zariadenie pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak rozhoduje o prijatí občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do prípravy na pracovné uplatnenie.

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu o vyradení občana z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 13 písm. e) č. 1 nemá odkladný účinok.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 18

(1) Ak pracovnoprávne predpisy alebo právne predpisy sociálneho zabezpečenia dotýkajúce sa alebo súvisiace so zamestnávaním občanov hovoria o pôsobnosti národných výborov, rozumie sa tým príslušný úrad práce.

(2) Pôsobnosť určenú týmto zákonom pre obvodné úrady práce vykonávajú do ich vzniku, najdlhšie do 31. 12. 1991 okresné úrady práce.

(3) Okresné úrady práce zriadené podľa doterajších predpisov sa považujú za okresné úrady práce podľa tohto zákona.

§ 18a

Podmienky stravovania vrátane úhrady za stravu v zariadeniach pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou zriadených štátnymi orgánmi práce ustanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 19

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 444/1990 Zb. o zriadení úradov práce,
2. § 29 a § 31 zákona Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení,
3. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 152/1970 Zb. o povinnostiach organizácií a občanov pri zabezpečovaní práce občanom.

§ 20

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) § 8 zákona č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti.
- 2) § 1 ods. 2 zákona č. 1/1991 Zb.
- 3) § 7 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.
- 4) § 4 ods. 2 zákona č. 1/1991 Zb.
- 5) § 26 zákona č. 1/1991 Zb.
§ 270a Zákonníka práce.
- 6) Zákon č. 103/1971 Zb. o ľudovej kontrole.
Zákon SNR č. 121/1971 Zb. o ľudovej kontrole v Slovenskej socialistickej republike.
- 7) Zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.
- 8) Zákon SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave.
- 9) Zákon SNR č. 401/1990 Zb. o meste Košice.
- 10) § 27 ods. 4 Zákonníka práce.
- 11) § 21, § 22 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.
- 12) § 9 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.
- 13) § 26 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.
- 14) Zákon č. 73/1990 Zb. o civilnej službe.
- 15) § 10 zákona č. 1/1991 Zb.
- 15a) § 32 ods. 1 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení zákona č. 306/1991 Zb.
§ 40 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 306/1991 Zb.
- 15b) § 20 ods. 3 a 4 zákona č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení zákona č. 231/1992 Zb.
- 16) § 8 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.
- 18) § 50 Zákonníka práce.
- 19) § 8 ods. 2 zákona č. 1/1991 Zb.
- 20) § 23 zákona č. 1/1991 Zb.
- 21) § 22 ods. 2 zákona č. 1/1991 Zb.
- 22) § 24 ods. 1 písm. c) zákona č. 1/1991 Zb.
- 23) § 24 ods. 4 zákona č. 1/1991 Zb.
- 24) § 9 ods. 1 zákona č. 1/1991 Zb.

